

„Győri Ujság”

„Győri Ujság”

FELSŐ DUNÁNTÚL

gazdaság-politikai napilap.

Előfizetési árak:

havonként 2100 korona (forgalmi adóval).
Egyes szám ára: 4 oldalas lapé 300 kor.,
nagyobb terjedelmű 500 korona. Megjelenik (egyelőre) minden szombaton délután.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

Dr. Lurja Aladár

laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Győr, Baross-ut 30. — Telefon 329.

Hirdetések szabott árban, tarifa alapján, előre
fizetés mellett vétetnek fel.

A belpolitikai helyzet

a várakozás jegyében teljesen kialakulatlan állapotot mutat. Bethlen István gróf miniszterelnök csak a hét végén tér haza genfi utjáról és a politikai életben addig nem történhetik egyéb, mint kombináció és az eseményeknek a helyzetéhez való mérlegelése. Az egységspárt maga is minden akciót, amelyre a szünet alatt készültek, a miniszterelnök huzatéréséig függőben tart, mert természetesen tartja, hogy a jövő politikai helyzetének kialakulására lényeges hatással lesz Bethlen külföldi útjának eredménye. Informátorunk szerint kétségtelennek tartják politikai körökben, hogy Bethlen útjának eredménye, vagy eredménytelensége dönti el a helyzetet a belpolitikában.

Ha az ut reális eredménnyel fog végződni, az megerősíti Bethlen pozícióját, míg egy eredménytelenség a kormányra nézve azzal járhat, hogy kénytelen lesz átadni helyét másnak. Kétséges azonban, meg ez esetben is, hogy vajjon a jobboldal intranszigiens elemeinek sikerül-e megkaparítaniok a hatalmat.

Politikai körökben, főként pedig ellenzékiekben, az a fel fogás, hogy a külföldi kölcsön kérdése megoldatlan marad. Hír szerint az ántánt, főként pedig a kisántánt, olyan lényeges kormányzati változást követel, amelyet Bethlen alig helyezhet ki látásba.

Kétségtelen, hogy a legutóbbi események az intranszigiens szélső jobboldal agressziójával nagyban gátolták a külföldi kölcsön sikerét, ennek dacára vannak optimisták, akik biznak a sikerben. Azt is tudni velük, hogy a kormány politikai változásokat is koncedál. Magára a kölcsönre vonatkozólag politikai körökből két egymással ellentétes információt kaptunk:

Az első megoldás szerint a kölcsön tekintetében a külföld olyan garanciákat követel, mely

rendszerváltozást jelent és súlyos személyi változásokkal volna kapcsolatos és ennek garanciájaként nemcsak pénzügyi ellenőrzést kötnék ki, hanem politikai, sőt katonai ellenőrzéshez is ragaszkodnak. Ezen fantasztikus hírrel szemben beavatott informátorunk úgy nyilatkozott, a kölcsönügy határozottan jó uton van és nincs ok pesszimizmusra.

A korona értékének állandósulása befejezettnek tekinthető és lényegtelen ingadozástól eltekintve, a korona értéke már ma is stabil. Bethlen most azon irányban folytat tanácskozásokat, hogy a kölcsön előfeltételeit, a zálogjogok felfüggesztését a népszövetségi pénzügyi bizottság hozzájárulásával előkészítse. Francia részről erre az az ellenvetés, hogy ha a magyar kölcsön ügyét nem a jóvátételi bizottság dönti el, ez veszélyes precedens lenne. Attól tartanak, hogy Németország hivatkozna erre és megkerülné a jóvátételi bizottság döntését. A magyar kölcsön ügye tehát a jóvátételi bizottság elé kerül, de a genfi tanácskozások során már is sikerült kompromisszumot kötni és a jóvátételi bizottság hajlandó felfüggeszteni döntését és a kérdés elintézését a népszövetséghez áttenni.

Benes és Bethlen között teljes a megegyezés, Jugoszláviával szemben is közeledés történt. Eddig csak Romániával szemben bizonytalan a helyzet. A szállongó hírekkel szemben leszögezi informátorunk, hogy a külföldi magyar kölcsön nincs kötve belpolitikai változásokhoz, csupán szokásos természetű ellenőrzést kívánnak. A magyar kormányzati rendszer megváltoztatásáról a tanácskozásokon nem is volt szó, mert a magyar kölcsön ügye nem érinti a magyar állam szuverenitását. A kölcsön jegyzését angol piacon helyeznék el, de igénybevennének más külföldi kölcsönt is.

A ma Budapestre érkező miniszterelnök remélhetőleg világos képet fog adni kölcsönügyünk való állásáról.

Az iparfejlesztés

előfeltételei meg vannak hazánkban, csak észre kell venni, csak áldozni kell érdekében. Az iparfejlesztéssel a mezőgazdaság érdekeit bizonyos megterhelés fogja érni, ennek azonban nem vallanak kárát a kisgazdák. Tulajdonképpen mit vár a fejlett ipar a mezőgazdaságtól?

Elsősorban telket, területet kér, a mit azonban természetesen megtízelt. Kéri továbbá az egyenlő teherviselést s a forgalmi adónak kiterjesztését a mezőgazdasági termékekre. Ennek jogosságát senki el nem vitathatja és hogy ez ma még nincs meg, ennek nem más az oka, mint az ipari, kereskedelmi és egyéb nem földműveléssel foglalkozó társadalmunk politikai gyengesége. Iparosaink sem a nemzetgyűlésen, sem a vármegyei, sem a városi törvényhatóságokban kellőképp képviselve nincsenek, pedig intelligenciájuk, mindenképp arra természetük egyenesen kívánatos, hogy ott s egyes bizottságokban kellő számban lehessenek jelen.

A fejlett ipar azonban csak látszólag kívánja a mezőgazdaság megterhelését, viszont bőséggel fizet. Elsősorban ellátja gazdáinkat a földműveléshez szükséges praktikus eszközökkel, szerszámokkal, amelyekkel a termelést intenzívebbé tehetik s amelyeket eddig drága pénzen csak külföldről szerezhettek meg. Az olcsón nyújtott felszereléssel tehát fokozza a termést s így közvetve nagyobb jövedelmet juttat mezőgazdáinknak. Megveszi és feldolgozza a gazdák nyerstermékeit, minden közvetítő erő mellőzésével. Tehát jobb árt ér el a gazda, viszont a hazai ipari vállalatok által készített ipari cikket olcsóbban kapja meg, mert azok árát sem a különböző vámok, fuvardíjak, sem a közvetítő kereskedelem nem terheli.

De nemcsak a mezőgazdaságnak, hanem az ország minden polgárának, tisztviselőnek, munkásnak egyaránt érdeke iparunk fejlesztése, mert az ország népfelcseségét fejlett ipar nélkül foglalkoztatni nem lehet. A fejlett ipar révén olcsó iparcikkekhez, megélhetési forrásokhoz jut a tisztviselői kar, a munkásság, a fejlett ipar egyuttal hatalmas adó

alany, mi elsőrendű érdeke az államnak.

Aki hinni tud Magyarország fel-támadásában, annak hinnie kell abban is, hogy Magyarország sírját fedő trianoni kősziklát csak a fejlett magyar ipar képes elhengeríteni. A magyar ipar támogatásában nem szabad semmi áldozattól sem visszariadnunk, mert attól függ az ország anyagi és politikai függetlensége, egy új, boldogabb Magyar ország!

Jegyzetek.

Hála Istennek, megjelent a rendelet, hogy az iskolákban spórolni kell a feladatos és jegyzetes füzetekkel. A kultuszminiszter ráírt a középiskolákra és mindenrangú tanintézetekre, hogy takarékosan bánjanak a füzetekkel, ne vétessenek minden szíre-szóra új füzeteket, mert drága a papír és kevés a pénze a gyerekek szüleinek. Elrendelte a kormány, hogy kötelesek elfogadni a diákoktól a tanárok az olyan füzeteket is, amelyeket a gyerekek otthon, ivpapírból, házilag készítettek. Elrendelte a kormány, hogy a kézimunkához csak olcsó anyagokat vétessenek az oktatók és tornához se követeljék mindenkitől a drága tornacipőket. Mindezt elrendelte a miniszter, de sajnos, így is rémitő sok pénz fogy a szörnyű sok füzetre, hiszen az ivpapír ára is 80—130 korona körül variálódik és mert hiszen mégis sok iskolában szivesebben nézik a tanárok a boltban vett füzeteket, mint az olcsóbban összevarrogatott füzet-pótlékokat. Nehéz kérdés ez az iskolai mellék-kérdés, de mégis kérve-kérjük a tanártestületeket: fokozzák le esztétikai igényüket a minimálisra és a jegyzet gyártást a legszűkebb határok közé. Mert a szülők — így is alig bírják . . .

Botok, sétapálcák jelentek meg a hölgyek kezében, a korzón. Kecsen botoznak, flancolgatnak a kis sétapálcáikkal és vonják magukra a figyelmet ezzel az új divathóborttal. Öltözködés, viselkedés — minden arra való ma, hogy a férfiak figyelmét magukra kacérkodják hölgyeink. (Tisztelet a kivételeknek!) Ma már

azért festik magukat, azért viselnek térdén feül felhasított szoknyát, azért gombolnak fel, vagy dekoltálnak le minden ruhadarabot, hogy kiszurják a szemét a férfiaknak. Sőt ezt a botdivatot is azért kezdték meg és utánozzák egymástól, hogy ezzel is jobban magukra irányítsák a közérdeklődést. És még lölebb: lévén a botviselet eddig kizárólag férfi, még pedig maturált, szóval önálló férfi szokás, azt a megállapítást is meg merjük kockáztatni, hogy ezzel a bottal a saját önállósításukat, szuverén önrendelkezési jogukat akarják kifejezésre juttatni. Idők jele . . . tisztelet a kivételeknek . . .

Hallatlanul felszökött a buza ára és hallatlanul felszökött a dohány ára . . . Kalaplevéve, sőt zálogba adott télikabát-levetve állunk meg a kínos tény előtt és bejelentjük a szomorúságunkat. Kenyeret alig vehetünk már és a szivart és cigaretta-t is kiverték a szánkóiból. Éberek vagyunk és füstölni se bírunk, mert egyikre se adhatjuk havi csekély fizetésünket, mivel hogy az kell — cipőtalpalásra. Szomorúan siratjuk a dohányzás alkonyát, mert még csak azt se tehetjük meg ezután, hogy éhségünket egy-egy rossz cigarettával büszével csitgassuk . . . Nehéz idők, nehéz idők, tekintetes uram!

Jobb összeköttetést Budapesttel!

Győr, szept. 30.

Már arról a reményről nyilván le kell tennünk, hogy a megszüntetett „tulipán gyorsvonal” ismét vissza adassék a forgalomnak. Talán céltalan szélmalomharc lenne továbbra is ezért kardoskodnunk. Inkább gondolkozzunk további kisegítő megoldáson. S itt kínálkozik is alkalom, csak egy kis jóakarattal hozzá és kényelmes oda és vissza-utazást biztosíthat a vasút a győri érdekeltségnek.

Este Budapestről a keleti pályaudvarról fél 5 órakor induló sze-

mélyvonal nagyon alkalmas a vissza-jövére. Csak az odautazást kell megoldani s erre kínálkozik is mód. Reggel háromnegyed 8 órakor indul ugyanis egy személyvonal, amely fél 12 órakor van Budapesten. Ez az érkezési idő már majdnem lehetlenné teszi, hogy a déli órákban végezhesen valamit az ügyes bajos ember: 12 órakor az üzleteket bezárják. Mit kellene tehát cselekedni? Nagyon egyszerű! Indítsák ezt a vonatot 7 órakor, vagy fél 7-kor, akkor fél 11 órakor, vagy 10-kor Budapestre ér az ember és kényelmesen lebonyolíthatja dolgait a fővárosban. És ha nincs délután semmi tennivalója, akár a 6 órással már haza is érkezik.

Illetékesek figyelmét felhívjuk tehát arra: indítsanak mozgalmat abban az irányban, hogy a reggeli vonat fél 7, vagy legalább is 7 órakor induljon Győrből!

A beadványok és kérvények új illetéke a rendőrségen.

A pénzügyminiszter rendelete a beadványok és kérvények illetékeit a következőképpen szabályozta:

Erkölcsei bizonyítvány kiadás iránt benyújtott kérvényekre 2000 koronás okmánybélyeg ragasztható és külön 1000 koronás okmánybélyeg melléklendő.

Táncvigalmak, hangversenyek és egyéb mutatóvonalok engedélyezése iránt benyújtott kérelmek, tekintet nélkül a belépődíjak nagyságára, 4000 korona bélyegilleték alá esnek, ezenkívül külön illeték rovardó le: ha a legmagasabb belépődíj 50 koronát meg nem halad: 500 K, ha 100 K-át meghalad, de 200 K-nál nem több 1000 K, ha 200 koronát meghalad, de 300 K-nál nem több: 1500 K, ha 300 K-át meghalad, de 400 K-nál nem több 2000 K, ha 400 K-t meghalad, de 500 K-nál nem több 2500 K, ha 500 K-át meghalad, de 1000 K-nál nem több 4000 K. Az 1000 K-nál nagyobb

összegű, tegmagasabb belépődíjat, ha az nem kerek ezres szám, az illeték kiszabása szempontjából fölfelé kerek ezres számra kell kikeríteni.

Utlevéleknél. Az utazási okmányok az 1920: XXVI. tc. 21. §. 2. bek. 1), 2) és 3) pontjaiban meghatározott illetéktételek helyett 1000 K, 100 K és 5000 K illeték alá esnek, a kérvények szintén 2000 koronás okmánybélyeggel látandók el.

Cseléd és munkakönyvek. Bizonyítványonként, illetve könyvenként 100 korona illeték alá esnek. Minden benyújtott kérvényhez csatolt melléklet ivenkint 200 korona bélyegilleték alá esik.

Felebbezéseknél az elsőfoku rendőrhatalóság ítéletei, illetve határozatai ellen benyújtott II. foku felebbezésekre 4000 koronás, a II. foku felebbezésre pedig 8000 koronás okmánybélyeg ragasztható fel.

Készül a valorizáló törvény.

Győr, szept. 29.

A pénzügyminiszteriumban legutóbb megtartott értekezletek során kimondták, hogy a pénzügyminiszter javaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé a hitelforgalom életre-keltésére.

A készülő törvényjavaslatban a következő elveket kívánja megvalósítani:

1. Megengedi ez a törvény, hogy úgy a pénzintézetek, mint a magánfelek a hitelműveleteiket egy új elszámolási rendszer alapján bonyolíthassák le.
2. Ezen új elszámolási rendszerrel nem a gabona és nem a korona névértéke lesz az érték-mérő, hanem: az arany.

Ezen elszámolási rendszer mellett ma, amikor minden száz korona világszerte 3 centimes, elhelyezhetem a pénzem azzal a jogfentartással, hogy bármikor is követelhetem azt vissza és bármilyen is volt a korona árhanyatlása, én mint hitelező, semmiesetre sem kap-

hatok vissza kevesebbet, mint 3 centimest minden 100 koronáért. Ha pedig a korona árfolyama időközben emelkedett, ez az én javamra szolgál.

A hitelezőnek ezt a jogát törvényesíti a javaslat két gondolata és hát természetesen erre a hitelezői követelésre a legszigorubb jogvédelmet nyújtja.

Egymillió koronás bankjegyeket bocsátanak ki. Győr, szept. 29.

A bankjegynyomás ügyében, mint értesülünk, fontos tanácskozás lesz a pénzügyminiszteriumban, mely alkalommal szóba kerül a nagycimletű bankjegyek mikénti előállításának is. Erre az alkalomra Budapestre érkezett Guhl Oszkár, az Orel-Füssl-cég főnöke is. Azt halljuk, hogy új félmillió koronás bankjegyeket az eredeti tervtől eltérően nem Svájcban, hanem Budapesten fognak előállítani, még pedig az állam jegynyomdájában. Fölmerült az a terv is, hogy egymillió koronás címleteket bocsátjanak ki, de nem azért, mintha az infláció mértéke ezt megkövetelné, hanem hogy a pénzforgalmat meg lehessen könnyíteni ezzel és el lehessen kerülni a kisebb címletű és gyors kopásra kitért bankjegyek kicserélését.

A kereskedők fóruma.

Hözl: Sándor Géza, a kávészerez szakosztály titkára.

Nyájas olvasó, ki naponta egyre fokozottabb izgalommal értesülsz a nélkülözhetetlen élelmiszer és közszükségleti cikkek áremelkedéseiről, s gyakran elfogult idegességgel árdrágítónak kvalifikálsz a fűszerest, az élelmiszerárust, aki nyit lappal, az árvizsgáló bizottság tudomásával elterjedt árlappal áll eléd, — e soraimmal ime le akarom operálni szemedről a hályogot, amely az árdrágítás igazi okát eltakarva érthetetlen megcsúszást előtett a láthatárt. Ó nyájas olvasó láss végre tisztán,

Harisnya, jumper, kabát, gyermekruha

kötést,

mindennemű harisnyafejelést, és javítást elvállal hozott anyagokból is

Eckstein

gépkötő

Czuczor Gergely-ucca 7. Olcsó árak, gyors kiszolgálás!

PEISSNER GYÖRGY

villamossági és műszaki vállalata

Győr, Király-u. 17.

Telefon 833.

Telefon 833.

Csillárok, égők és szerelési anyagok nagy raktára.

Kereskedők! Gyapjufonalak és műselymek minden minőségben és színben, kézmunkasablonok, nagy választékban. Nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban kaphatók: **Bornstein Globus** kézmunkaház, Budapest, VIII. Baross-utca 88.

BUTOR

olcsó és legjobb

háló-, ebédlő-, uszoba és konyhabutorok

Vörös Jenő

asztalosmesternél

Győr, Erzsébet-tér II. szám. Költődíjmentes díjtalan.

Kelgyevásznak és sífónok méterje	K 8000.—
Szövetek méterje	K 17000.—
Barchetek méterje	K 11000.—
Mosóceig méterje	K 9000.—
Zefirek méterje	K 9000.—
Fejkendők darabja	K 6000.—
Gyapju horgolt kendők darabja	K 30000.—

csarnokkal szemben) (Központi vásár-
Postal szállítást utánvétellel a pénz felének előzetes beküldése ellenében.

Legjobb s legolcsóbb bevásárlási forrás!

SARKADIRUDOLF

kézmű áruháza, Budapest, IV., Fővám-tér 3.

s ne bántsd a sarki grajzlerost, ugy is eléggé bánja őt az élet, ő is a mostoha kajánsággal acsarkodó sors áldozata veled együtt, aki egyre súlyosabb adókkal áldoz és adózik a közterheknek, a közjónak, amelynek áldásai legkevésbé rája hullanak. Ellenben a jövődelmi, a keresetiadó husz, sőt negyvenszerese, a forgalmi adó, a villany és gázeldőlegek épen a legszerényebb módban élő kiskereskedőt terheli a legsúlyosabban, mert a bevételei a napról-napra emelkedő magas árak ellenére legminimálisabbra csökkennek. Az áru forgalma napról napra kisebb az üzletekben és ezzel egyidejűleg az a sajnálatos jelenség észlelhető, hogy a helyi hatóságok által is el fogadott utánpótlási árak ellenére szinte óráról-órára kisebbedik a kiskereskedő árukészlete, mert eladott áruja pótlására szinte képtelen, mikor adóban és háztartási szükségletében az eladott portéka jelentékeny hányadát elfizeti.

Ő nyájas olvasó, lásd végre tisztán s ne a pult mögött keresd az ár drágítót, aki talán nálad is szenvedőbb alany, mert ugyszólván feléli kenyérkereső szerszámát, az árut. A legfontosabb élelmicikkeknél alig keres 8—10 százalékot, ami tekintetbe véve, hogy igen sok külvárosi üzlet alig haladja meg a 15—20 ezer korona napi forgalmat, oly elenyésző csekélységű, hogy épen csak az üzleti rezszi fedezésére, sőt esetenként arra sem elég.

A legfontosabb élelmi és közszükségleti cikkek ára többnyire kincstári részesedés címen emelkedik. A cukor, a só, a gyufa 50, sőt 100 százalékos arányban emeli nevezett áruk forgalmi árát. A szesz s az abból készült égetett pálinkaféle cikk a háztartásokban, sőt esetenként orvosság gyanánt is használják. — kincstári részesedés révén nagy mértékben emelkedik. Az általános árdrágulásban így igen nagy szerepe van a fogyasztási adóknak, amely elsősorban a gyomrot terheli, adóztatja meg.

Beszéljünk a horrorilisan emelkedő behozatali vámokról, amelyek a fű-

szertáruk árát tulzottan emelik. Köztudomás szerint a kávé, a bors, a fahéj, a rizs, a cacao, elsősorban a magas vámtarifának köszönheti nagy mérvű folytonos áremelkedését.

A vasuti tarifa sem utolsó sorban áll az árdrágítás szolgálatában.

Végre tisztán látod ugy-e nyájas olvasó, hogy nem a kereskedők az okai, hogy uzsoratorvénnyel akarják az árdrágítás súlyos problémáját azon a helyen megoldani, ahol az árak ugrásszerű emelkedését állami részesedéssel, vasuti és vámtarifák untalan srófolásával okozzák.

Lehetne talán még az elviselhetlen áremelkedést okozó devizahiányról, kiviteli politikáról, a túl magas árakkal arányban nem álló kereseti viszonyokról is beszélni. Ez sem a kereskedő bűne, inkább a szerencsétlensége, mert ezt is a fogyasztó sinylí. A fogyasztó pénztelensége ma súlyosan megnehezíti a kereskedő helyzetét, aki egyre csekélyebb árukészletét is kénytelen kihitelezni s gyakran az áru devalizált értékű árát elfogadni.

Mindezekből látható, hogy a kereskedő helyzete legkevésbé sem irigylésre méltó, mert egyre szaporodó terhei ellenében napról napra csökkenő áruforgalma ma alig áll arányban a létminimummal.

Ő nyájas olvasó hidd el, hogy a kereskedők is sokat anketteznek és török a lejüket, hogy lehetne a drágaság méregfogát kihuzni, hogy lehetne a devizahiányon, a horrorilias adók emelését, a kincstári részesedés, a magas vasuti és vámtarifa általános árdrágítását elleusulyozni, de sajnos ezen nem tudnak egyelőre segíteni, csak védekeznek, ahogy tudnak: egy győri filantrop nevére s hozzájárulásával alapítványt teremtenek egy-egy önhibáján kívül anyagi válságba jutó, jobb sorsra méltó kereskedő lesegélyezésére.

Kiskereskedők értekezlete. A győri Lloyd kisfűszeres szakosztálya Stern Sámuel elnök betegsége folytán Holler Kálmán elnöklésével csütörtök este rendszeres értekezletet tartott. Az elnök

napirend előtt őszinte kartársi szeretettel emlékezett meg a szakosztály érdemeiben gazdag elnökének Stern Sámuel betegségről s egyben a gyengélkedést elhárító sikerűt operáció fölött örömteljes szavakkal adott kifejezést, isten áldását kérve a győri kereskedő társadalom e közbecsült tagjára, hogy kartársai körében mielőbb teljes egészségben megjelenhessen. Az általános éljenzés szankcionálta szavak után bejelentette, hogy a tej forgalmi adójának ügyében az elnökség eljárásait illetékes helyen és átadta a budapesti fűszerezés egyesületének átiratát, amelyet a szakosztály megkeresése elnökségünkhöz intézett. Budapesten ugyanis a tej jutaléka után fizetik a tejárusító kereskedők a forgalmi adót, ellentétben a győri forgalmi adórendszerrel, amely a helyi tejárusítókra a tej teljes ára után állapítja meg a forgalmi adót, úgy, hogy a kiskereskedők a tej árusításra ráfizetnek. Végül az értekezlet az egyes árucikkek árváltozásait állapította meg.

Az árak kötelező kifüggesztése. Az árak kifüggesztése rendeleten alapszik. E rendeletre már a Lloyd elnöksége egy e célból összehívott értekezleten az összes szakmabeli kereskedők figyelmét felhívta. Az 1922. évi augusztus hó 1 én 5080/922. Okib. szám alatt megjelent rendelet ugyanis kimondja, hogy közvelelőül a fogyasztók részére árusító kereskedők és iparosok kötelesek az üzlethelyiségükben, raktárakban és kirakatokban eladásra szánt összes közszükségleti cikkek árát, még pedig tekintet nélkül az áruk külföldi származására, vagy a beszerzési és külföldi pénzürtékre, magyar koronákban feltüntetni, hogy a fogyasztó közönség a kiírásból pontosan megtudhassa az árakat. A fenti rendelet betartását úgy az országos árvizsgáló bizottság vidékre is kiszálló repülő detektivjei, mint a győri államrendőrség is szigorúan ellenőrzi, ennél fogva a kisfűszeres szakosztály elnöksége tekintettel a rendelet elleni kihágások következményeire, nyomatékosan

figyelmezteti a szakosztály tagjait az árak kötelező kifüggesztésére, s e célból a társegyesülettel az árvizsgáló bizottság tudomásával a fűszer szakma összes árucikkeiről árjegyzéket ad ki, mely az egyesület útján megrendelhető. Minden egyes szakmabeli kiskereskedő fontos érdeke, hogy egyrészt a rendelettel ellentétbe ne kerüljön, másrészt az egyöntetűen megállapított eladási árakról egy minden irányban megnyugtató s megbízható árjegyzék útján nyerjen értesülést és utmutatást.

Az anyakönyvi hivatalból.

Házasságot kötöttek: Macsotai István és Takács Mária, tanuk Macsotai József és Delt József — Dr. Plohn Imre és Sebestyén Erzsébet, tanuk dr. Dezső Pál és Löwenthal Henrik. — Fekete József és Écsi Julianna, tanuk Szóják Ferenc és Kruzslitz Lajos. — Kertész Gyula és Grosz Margit, tanuk Kertész Miklós és dr. Erdélyi Miklós. — Prikril Károly és Fias Katalin, tanuk Kovács István és Taschner Frigyes. — Angyal Ernő és Burján Ilona, tanuk Csuti Antal és Kalapács Lajos. — Dr. Szilágyi Ernő és Horváth Gizella, tanuk Tóth Jenő és Kern János. — Lőrincz István és Sissulák Anna, tanuk Tóth János és Horváth Lipót. — Gömörly Elemér, Béla, Lajos, Kálmán és Benes Magdolna Eleonóra, tanuk Tarjay Miklós és Malkovis Béla.

Házasulandók: Will Ferenc és Tolnay Erzsébet, Peitl Rezső és Pethő Piroška, Pohola Mihály és Kiss Etel, Kiss János és Kiss Margit, Lendvai Lévai József és Horváth Erzsébet, Winkler Dénes és Schiller Lenke, Horváth Imre és Weidinger Teréz, Csuta Imre és Galambos Ida, Viléz Veres István és Bécs Irén, Bartal Mihály és Bauer Mária, ifj. Vojacsek Ferenc és Kertész Emma, Rádai Mihály és Horváth Rozália, Csonka Ferenc és Németh Erzsébet,

Halálozások: özv. Borbély Józsefné Rába ucca 65., ág. h. ev. 60 éves, aggaszály. — Takács Mi-

Alapítottatott
1860. évben.

Stern József RT.

Budapest, IV.,
Calvin-tér 1. sz.

Kizárólag első-
rendű minőség-
ben a legelő-
nyösebb áron.

Női- és férfi ruhaszövetek.
Női-, férfi- és gyermekfehér-
neműek.

Vászon- és mosóárak.

Maradékok
rendkívüli
olcsó áron
kaphatók.

Hölgyek figyelmébe!

Mielőtt

uj kalapot vesz

vagy alakíttat, okvetlenül tekintse meg Fischbein kalapmodelljeit.

Győr, Árpád-ut 28. szám.

Kírákat: Baross-ut 33. szám.

nály Kálóczy tér 9., r. kath., 74 éves, szervi szivbaj. — Végh Istvánné Győrzámoly, r. kath., 34 éves, hasihagymáz. — Csaby Katalin Rákóczi ucca 9., r. kath., 62 éves, szlívomelfajulás. — Voiák József 4. honv. gye., r. kath., 22 éves, hasihagymáz. — Fodor József r. kath., 24 éves, hősi halált halt. — Szabó István r. kath., 33 éves, hősi halált halt. — Schmidt Lajos Kossuth ucca 94., r. kath., 47 éves, agylágyulás. — Szalántai Imre Uj ucca 15., r. kath., 2 hónapos, görcsök. — Halmos Margit, vadászlaktanya, r. kath., 1 hónapos, bélhurut. — Markó Etel Budai uti barakk, r. kath., 1 hónapos, veleszületett gyengeség. — Kovács Margit Zöldfa-utca 25., r. kath., 2 éves, vérhas. — Stockhofer József Ágyugyártelep 39., r. kath., 86 éves, aggkór. — Szalay Ferenc Szarvas ucca 35., r. kath., 72 éves, szervi szivbaj. — Hruzsánszky Józsefné Szt. István ut 36., r. kath., 64 éves, tüdőgümőkór. — Haász Ferenc honvédkórház, r. kath., 22 éves, gyomorfekély. — Erdélyi Ferenc Papnövelde ucca 6., r. kath., 72 éves, ütőérelmeszesedés. — Kovács Zsigmondné Bathhány tér 10., r. kath., 47 éves, agyvérömleny. — Pardavi Márton Vilmos császár ut 35., r. kath., 60 éves, tüdőágyulás. — Tóth Károly Gőzmalom tér 4., r. kath., 35 éves, gennyes agyharaggyulladás. — Vajda János Teleky ucca 51., r. kath., 62 éves, szlívomelfajulás. — özv. Vas Jánosné Bálint Mihály ucca 13., ág. h. ev., 48 éves, méhrák. — özv. König Mihályné Megyeház ucca 10., izr., 50 éves, aggkór. — Czeiner Kálmán Bálint Mihály ucca 137., r. kath., 6 hónapos, veleszületett gyengeség. — Nagy István Malomsor 4., r. kath., 1 éves, angolkór. — özv. Bogнар Istvánné Veszprémi ut 1., r. kath., 76 éves, aggkór. — Bellány Ilona Uikapu ucca 27., r. kath., 19 éves,

hasi hagymáz. — László Dénes, Báthory ucca 9., r. kath., 5 hónapos, bélhurut.

Anyakönyvi statisztika. Az elmúlt héten született Győrött 15 fiú és 8 leánygyermek.

H I R E K.

— A Tornaegylet kegyelete.

A Püspökvár oldalában márványtábla jelöli meg azoknak a hősi halottaknak emlékét, kik a Torna Egylet tagjai közül a világháboruban elestek. A hősök névsora a következő: Kellner József dr. művezető, Szőgyi László művezető, Reichenfeld Rezső dr. tükár, Csillag Gyula, Czigler János, Gold Gyula, Gunyhó János, Gyulai Antal, Harmath Lajos, Haut Dezső, Hollo Lajos, Karsai Elek, Keszei Imre, Meixner Lőrinc, Németh Antal, Rosenkrancz Nándor, Róth Emil, Sági Imre, dr. Schnabel Lipót, Szalczér József, Turcsék Tádé, Wottitz Róbert. — A márványemléket a Torna Egylet Evezős osztálya díszközgyűlés keretében, dr. Németh Károly dr. elnöklésével leplezte le, amikor is a gyászbeszédet Meixner Ernő dr. egyesületi tükár mondta. A gyűlésen a város, vármegye, hadsereg és a társegyesületek is képviselték magukat.

— Költözködés a városházán.

A vegyvizsgáló altornás új helyiségebe költözött a városházáról: a Nádor szárlodába. A lisztihivatal megszűnt. E két hivatal helyét a lakáshivatal és a jövedéki hivatal foglalja el és így a Bisinger óvoda és a Diákotthon felszabadul. A Diákotthonban a Mezőgazdasági Kamara fog elhelyezkedni.

— **Schwarz Mór dr. jubileuma.** A győri neolog izraelita hitközösség vasárnap ünnepelte nagy tudású, kiváló szónoki képességű, közszeretiben álló főrabbiának, Schwarz Mór dr. nak 25 éves,

jubiteumát. Ez alkalommal a díszközgyűlést György Károly dr. vezette. A Nemsitz Lajos vezetésével kiküldött bizottság meghívására bevonuló ünnepeltet meleg ovációban részeltették, majd György Károly dr. méltatta a jubiláns Győrött töltött negyedszázados működésének érdemeit. Az üdvözlésekre Schwarz Mór dr. meghatottan mondott köszönetet és kijelentette, hogy hazáját, városát és híveit törhetetlen buzgalommal fogja szolgálni a jövőben is.

— **Gyászír.** Megilletődéssel vettük a hírt, hogy Kovács Zsigmond nyug. kir. tanácselnök, ügyvéd neje, Gyapay Mária elhunyt. A beszterlési szertartáson az elhunyt számos tisztelője vett részt.

— **Változások a bélyegforgalomban.** A postai tarifák folytonos emelése teljesen lehetetlenné tette a forgalomnak bélyegekké való ellátását. Egyrészt fölöslegessé válnak a kisebb címletek, mivel az egyszerű levelekre is nagyértékű bélyeget kell ragasztani, másrészt az üzleti élet nem tudja magát ellátni annyi magas értékű bélyeggel, amennyi a csomag és utalványküldéshez szükséges. A közönségen kívül a postára is hátrányos a helyzet, mivel a bélyegek előállításának költségei rendkívül magasak, úgy, hogy a folyton változó portókat nem tudja a bélyegkiadás követni. Értesülésünk szerint a posta vezérigazgatósága úgy fog a helyzeten segíteni, hogy bevezeti a csomagok és utalványok készpénzben való bérmentesítését, a szállítólevelekre és utalványokra ezáltal nem kell bélyegeket ragasztani, ami a forgalomban észlelhető bélyeghiányon fog segíteni és általában meg fogja gyorsítani a postán való eljárást.

— **Rendelet a hivatalos órák pontos betartására.** A belügyminiszter rendeletet adott ki a hivatalos órák pontos betartásáról s a

felekkel való udvarias érintkezésről. A rendelet kiváltképpen arra, hogy a közalkalmazottak helyzete az ismételt fizetésrendezések folytán javult, ezáltal a nyugodtabb munkálkodás előfeltételei megteremtődtek s így már azért is elvárható a kötelesség odaadó teljesítése.

— **Uj marhalevél díjszabás.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter által újabban megállapított marhalevél díjszabályzatot az alábbiakban közöljük: 1 db 2 éven felüli ló, vagy marha 160, 1 db 2 éven aluli csikó vagy borju 158, 1 drb. sertés 155, 1 juh vagy kecske 152 korona. Tulajdonjog átruházás 30, irányítás és leírás 20 korona.

— **Az osztrák kormány újabb 60 milliárdot fordít építkezésekre.** A kormány elhatározta, hogy az eddiginél gyorsabban fogja folytatni a lakásépítkezést és lehetőleg még az ősszel befejezi az építés alatt álló házakat. Eire a célra a kormány a nagybankokkal megállapodást létesített, hogy 60 milliárd koronát folyósítanak állami kölcsönök és nyereségek révén.

— **Az öngyújtókészülék után is kell fizetni kincstári haszonrészességet.** A pénzügyminiszteri rendelet értelmében a gyújtószerszámok után az eddigi gyújtószerszám felül még kincstári részességet is kell fizetni. A 25 gramm súlyt meg nem haladó zsebgyújtószerszám után 100, a 25 grammot meghaladó után 200, az asztali és fali gyújtószerszám után pedig 300 K a kincstári haszonrészességet.

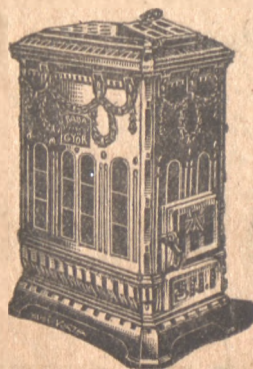
— **Felemelik a luxusadó értékhatárát.** A pénzügyminiszterium a luxusadó felemelésével egyidejűleg nem emelte fel a luxusadó értékhatárait a drágaság emelkedésnek megfelelően. Így azután sok olyan közszükségleti cikk került a luxuscikkek közé, amelyek nem sújthatók ilyen adóval. A pénzügyminiszterium

Bőröndök, bőrdíszművek, bőr- és antilopövek, iskolatáskák nagy választékban

Krausz bőrdíszműkészítőnél
Baross-ut 20. sz.

Rábakályhagyár Győr

Mintaraktár: Andrassy-ut 35. szám.

Folytonégő
kályhák

legujabb szabad. szerkezettel.

Vállaljuk Meidinger és más kályhák javítását.

Legujabb divat és legolcsóbb árak

Tibortz Sándor

uri és női angol és francia szabó
Győr, Rákóczi Ferenc-ut. 37.

Átalakításokat is elvállalok.

Első Tokaji Cognacgyár Rt.

Gyár: Tokaj.

Központi iroda: Budapest, VI.,
Frangepán-utca 12/24.

Fióktelep: Wien, IV. Viktorgasse 16.
Alapított 1888-ban.

Ajánlja tiszta borpárlatból készült
általánosan elismert legjobb
minőségű hazai gyártmányát.

ISZER BANK.

Központ: IX., Lónyay-ut 2.
Tel. J. 92—92.

Fiókok: Ujpest, Árpád-ut.
46. Tel. 44—07.

Győr, Arany J.-ut 14.

Telefon 5-46.

Mindennemű tőzsdéi megbízások legelőnyösebb (középfolyam) lebonyolítása úgy a budapesti, valamint a külföldi tőzsdéken.

Lombard (kosztépénz) hitelek nyújtása és legelőnyösebb (a mindenkori budapesti piacon jegyzett érték szerinti) vétele értékpapir fedezet ellenében.

Közvetlen tőzsdéi birszolgálat.

illetékes osztálya egy-két hét múlva elkészül az új rendelettel, amellyel a luxusadó értékhatárának felemelése megkezdődik. Elsősorban a bor luxusadó értékhatárát emelik fel, majd ezután a ruhaneműek, bútorkok és más közszükségleti cikkeket.

— **A Győri Első Takarékpénztár tőkeemelése.** A Győri Első Takarékpénztár részvénytársaság tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen alaptőkét 30 millióról száz millióra emelte fel. Németh Károly dr. udvari tanácsos elnök meleg üdvözléssel nyitotta meg a közgyűlést, felkérte a jegyzőkönyv vezetésére Fekete Ödön kir. ügyészt, aki felolvasta az igazgatóság javaslatait, amely szerint a közgyűlés a részvénytőkét 30 millió koronáról 70000 drb ezer koronás névértékű új részvény kibocsátásával 100 millióra felemelje, ebből felajánl a régi részvényeseknek egy részvényre két új, egyenkint 3600 K-ért illeték és költségmentesen, tízezer darabot szindikátusnak ad át értékesítésre. Az elővételi jog okt. 1-től 15-ig gyakorolható.

— **Az első hangverseny.** Idei hangversenyévadunk gyönyörű műsora esttel kezdődik. Az est annyi értéket jelent és oly bőségesen ígér, hogy beillenék az évad csúcspontjává is. Október hó 15-én fogja Keéri Szántó Imre, a zeneakadémia világhírű zongoristája briliáns művészetét csillogtatni. Bleier Lili kiváló énekesnőnk hárfakiséret mellett fogja gyönyörű dalait előadni. a Bárány-Szerémi—Zipernovszky—Ulbrich női vonásnégyes, zenei életünknek legnagyobb és legújabb szenzációja, amely e hét végén indul külföldre, Győrött fog először a vidéken szerepelni.

Hangversenyre szóló jegyek Berger Zoltán könyvkereskedésében (Baross ut 35.) már válthatók.

— **Több postabélyeg és hivatalos bélyeg forgalomból való kivonása.** A keresk. m. kir. miniszter szept. 13-án kelt 27648 rendelete alapján a 10 koronán alóli postabélyegek, az 5 koronás bélyegek kivételével, valamint a 10 koronán alóli hivatalos bélyegek 1923. évi szeptember hó 30-ával a forgalomból kivonattak. A közönség a 10 koronán alóli postabélyegeket bármely postahivatalnál okt. 30-áig díjmentesen megfelelő más értékű posta értékűre cserélheti. A hatóságok, hivatalok és hivatalos

postabélyegek használatára feljogosított egyéb szervek és közegek a birtokukban levő 10 koronán alóli hivatalos postabélyegkeket szeptember 30-áig a Győr 2. pályaudvari postahivatalnál cserélhetik be, s az ilyen hivatalos bélyegeknél becserélésére felhívattak.

— **Az országos munkapiac** elmúlt hete általánosan kedvezőtlen volt. Nyilvántartottak összesen 1257 munkahelyet, amelyre 3269 munka kereső jelentkezett. Főbb foglalkozási ágankint kedvező volt a munkapiac a gyári és egyéb napszámosságokra, az állandó háztartási alkalmazottakra és a tanoncokra nézve. Kedvezőtlen az összes többi foglalkozási kategóriákra. Kedvező volt az országban a munkapiac Pécsen, Szegeden és Szombathelyen, normális Sopronban, kedvezőtlen az összes többi városokban.

— **Ingyen utazhat Budapestre,** annyit megtakarít, ha vászon-, szövet-, menyasszonyi-, kelengye- és egyéb rőfösáru bevásárlásánál felkeresi Sarkadi Rudolf kézműművész (IV., Sővám-tér 3.) Felhívjuk egyébként olvasóink figyelmét a cég, mai számunkban megjelent hirdetésére.

— **Százmillió koronát,** hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Rendeljen levelezőlapra október 8-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küld Benkő Bank Reszv. Társ. Budapest VI. Andrassy ut 60.

Színház. Mozi.

Színházi műsor.

Szombat: Levendula, operette újd.
Vasárnap délután: Levendula.
Vasárnap este: Levendula.
Hétfő: Levendula.
Kedd: Levendula.
Szerda: Levendula.
Csütörtök: A trónörökös.
Péntek: A trónörökös, ujdonság.
Szombat: 1. Ünnepi nyitány. 2. Alkalmi szavalt. 3. A drótostól, operette
Vasárnap délután: Sztambul rózsája.
Vasárnap este: Drótostól.

Nagyban árakat számítunk, ha kicsinyben vásárol.
Is. Komény és Fischmann Budapest, Rákóczi-ut 80. Kelelt pályaudvar közelében. — **Kézmű és divatáruk,** zellerek, kanavásznak, kartonok, flanelok, férfi- és női szövetek stb. — Vászon- és sifon-árak nagy raktára.

Ékszerait mielőtt értékesítené, saját érdekében nézze meg a kirakatokban levő napi árakat. Mindenféle ékszerket óriási árban veszünk **Gellért Testvérek Budapest, VI., Eötvös-utca 6.**

Aki egészségét óvni óhajtja, divatos fess alakkal megjelenni akar, az csak valódi **Goldstein Berta** fele halsonti nélküli haskötőt vagy halsomos mellfűzőt viseljen. Kapható

Goldstein Berta

Győr, Baross-ut 2 szám alatti orvosilag elismert első győri mellfűző különlegességi műtermében. — Ugyanott kényelmes sport és háziűzők, testgyógyászati és állapotos idényre gummi-fűzők rendelhetők

A Szombat—vasárnap: Tom, a furfangos szakács. — Izgalmas esküvő. — Fatty menyasszonyt cserél, vigj 6 f.

P Hétfő—kedd: Fridolin az emberevők között. — A csábitó, 7 felvonás. Fősz. Norma Talmagde.

L Szerda—csütörtök: Szerlem halála. 6 felvonás. — Szörnyeteg. 5 felvonás. Ennid Bennet.

L Pénteken: Cabiria. I. és II. rész.

O Szombat—vasárnap okt. 6—7. Tich Minéh. I. és II. rész.

Apróhirdetések.

Intelligens urinő lakást kaphat. Cim a kiadóhivatalban. 706

Házmesteri állást keresek azonnalra, vagy novemberre. Cim a kiadóhivatalban, 703

Ügyes fiu asztalostanoncnak felvétetik, vidéki fiu esetleg ellátással, Győr, Ágyugyári telep 42. szám 705

Elcserélném újvárosi egy szobakonyhás lakásomat. Ugyanott egy cipésztanonc fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 675

Női kalapokat legújabb divat szerint izléses kivitelben készítek, valamint kopott, régi nyakkendőket újjá alakítok **Vágvits Julia** divatárusnő Győr, Opitz utca 9. 657

Női kalapátalakítások: sötét nemez, legújabb forma, fehér és pastel színek velour. Minden kalap szakszerűen, gépekkel lesz kidolgozva, Kasirozást bármely anyagból, férfikalapok alakítását, festését szolid árban vállalja **Első győri női kalapgyár, Tóth M. Deák utca 5.** Fehér és színes nemez női kalapokból nagy választék. 550

Veszek használt varrógépeket, kerékpárokat, ócskavasat, vörös-, sárgaréz- és ólmos, hulladékot legmagasabb napi árban. **Löwinger Gyula, Gyórsziget, Hid u. 14.** 538

Női filz és velourkalapok vasalását és formázását a legújabb formákra vállalom. Fehér és színes filzkalapok raktáron **Szalay István kalaposnál Bástya-ucca 10.** 667

Cimbalmozni tanítok haladókat cigányos modorban lakásomon v. kívánatra házhoz megyek Darabok átírását vállalom. Cim a kiadóban. 694

Házmester azonnalra kerestetik. Jelenkezés Kazinczy-ucca 6., I. em. ház ulájdonsnál. 699

Külföldi rövid zongora eladó. Cim kiadóban. 698

Eladó egy jó karban lévő szabadonfutó kerékpár és egy 500 kgros tizedes wérlég. Cim a kiadóban. 687

Elcserélném belvárosi egy szobakonyhás lakásomat bármely városrészben két szobás lakásért. Lelépést fizetek. Cim a kiadóban. 702

NYILT-TÉR.

◆◆◆◆◆
Meghívó. A Tolnarit betonpala, betonáru és műkögyár r. t. alakuló közgyűlését Győrött a kereskedelmi és iparkamara nagy tanácstermében Vilmos császár ut 5. sz. alatt f. évi október hó 5-én d. u. 5 órakor tartja, melyre az összes részvényjegyzők ezennel meghívottak. Az alakuló közgyűlés tárgysorozata: 1. Közgyűlési elnök és jegyző választása. 2. Alapítási tervet bemutatása és az alaptőke megállapítása. 3. Az alapszabályok megállapítása. 4. A részvénytársaság megalakulásának kimondása. 5. Az alapítók által kinevezett igazgatóság megerősítése. 6. A felügyelő bizottság megválasztása. Győr, 1923. szeptember 25. Az alapítók. Megjegyzés. Minden aláírt részvény egy szavazatot ad, de tíz szavazatnál többet senki nem gyakorolhat. Minden aláírt részvényes szavazati jogát szabályszerű meghatalmazással ellátott más részvényjegyzővel is gyakorolhatja.

4950|1923. m. sz.

Hirdetmény.

Az 1923. évi XXXIII. t. c. értelmében (megjelent a Budapesti Közlöny 1923. szept. 11-iki számában) a közadók módjára behajtandó követelések után havonként 10 százalékos késedelmi pótlék fizetendő. A város mérnöki hivatala figyelmezteti a közönséget, hogy ezen rendelkezés értelmében csatorna, víz, villamos és gázdíjak után 1923. október 1-től kezdve havi 10 százalékos késedelmi pótlékot kell felszámítani. Felhívjuk tehát a közönséget, hogy amennyiben a mérnöki hivatalnál fenti címeiken tartozása áll fenn, ezeket f. évi szeptember 30-ig a súlyos késedelmi pótlék elkerülése végett okvetlenül rendezze.

Győr szab. kir. város mérnöki hivatala.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ

FÉLE
falakola, ezüli és borgazdasági részvénytársaság
CEGLÉD

Szállít októbertől áprilissig mindennemű gyümölcsfát, díszfát, díszcserjét, rózsát, évelővirágnövényeket, gyökereket és sima szőlővesszőt stb.

Tájkertészeti iroda és személyes megrendelések ellátására heye

BUDAPESTEN:

IV. Ferencok-tere 3. földem. 14

Telefonszám: Huszer-57.

Kérje nagy képes árjegyzékünket!

Briliáns, platina, gyöngy, arany, ezüst, antik tárgy, régi arany- és ezüstpénz **beváltás,** a legmagasabb napi árban **Rössler,** Budapest, IX., Üllői ut 3. Calvin-tér mellett.

Hunyadi János

természetes keserűvíznek, a legjelesebb orvosok véleménye szerint, kiváló előny: a gyors, biztos és enyhe hatás.

Vas- és rézbutor, sodrony, ágybetét és gyermekrozsit legolcsóbb gyári áron szállít **Klein Gyula és Társa vasbutorgyára Budapest, VII., Dob-utca 58.** Erzsébet-kórház mellett.

KÉVE

Mezőgazdasági Hitelintézet és Iparfejlesztési R.-T.

Budapest, V., Nádor-u. 20.

Elfogad megbízásokat terményértékesítésre minden mennyiségben. Mezőgazdasági, hitelt nyújt kedvező feltételekkel. Mezőgazdasági többtermelés és iparfejlesztés.

